

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	AKTS
Osmanlı Adalet Teşkilatı	5224140	I	3+0	3	6
Ön koşul Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Seçmeli				
Dersin Koordinatörü					
Dersi Veren					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Bu dersin genel amacı; Osmanlı Mahkemesini ve Adalet Sitemini tanımak, Klasik dönemde ortaya çıkan sorunlara nasıl çözüm bulunduğunu kavramak, Duraklama ve Gerileme dönemlerindeki değişimi izlemek, günümüz adalet sistemi ile kıyaslamaktır.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersin sonunda öğrenci; 1. Osmanlı Kadısını, görev tanımını faaliyetlerini kavrar. 2. Mahkemedeki gündem örneğinde sosyal ve ekonomik hayatta olması gerekenden ziyade olanı öğrenir. 3. Osmanlı kadısı ve mahkemesi ile ilgili bugüne kadar yapılmış bilimsel yayınları inceler.				
Dersin İçeriği	Osmanlı adalet sistemini tanıtmak, Osmanlı adli teşkilatı ve mahkemelerinin durumunu incelemek, mahkemelerde görülen dava örnekleri üzerinden işleyişi öğrenmek, duraklama ve bozulma dönemlerinde adli sistemde yapılan değişiklikleri anlamak gibi konu başlıkları dersin içeriğini oluşturmaktadır.				
Haftalar	Konular				
1	Dersin tanıtımı, kaynakça verilmesi				
2	Şer’iyye sicillerinin tanıtımı okunmasında dikkat edilecek hususular				
3	Osmanlı Mahkemesi ve kadısı hakkında genel bilgi				
4	Örnek sicil okumaları sicillerde Kadı’nın faaliyetlerinin izlenmesi				
5	Kadı’nın kararları Osmanlı Mahkemesinde Şer’i Hukukun Uygulanması				
6	Osmanlı Mahkemesinde Örfi Hukukun uygulanışı				
7	Ara sınav				
8	Kadı’nın kararlarına itiraz temyiz süreci				
9	Kadı’nın cezalandırılma ve azil süreci				
10	Gerileme Döneminde sistemin bozulması sicillerden örnekler				
11	Bozulan Adalet Sitemini onarma çabaları Adaletnameler ve Etkileri				
12	Adli alanda İslahat Çalışmaları Osmanlı Devletinde Batı Tarzında Mahkemeler, Kanunlar ve İşlevleri				
13	Meclis-i Vala-yı Ahkâm-ı Adliye Şura-yı Devlet Teşkilatları				
14	Genel tekrar ve değerlendirme				
Genel Yeterlilikler					
Osmanlıca mahkeme kayıtlarını okuyabilir, İslam Hukukunun temel kavranmalarına aşina olur, bildiği kavramları yeni durumlarda kullanabilir ve Osmanlı adalet teşkilatının özelliklerini ve işleyişini kavrayabilir.					
Kaynaklar					
Abacı, Nurcan, <i>Bursa Şehrinde Osmanlı Hukukunun Uygulanması (17. Yüzyıl)</i> , Ankara, 2001. Akgündüz, Ahmet, <i>Şer’iye Sicilleri I-II</i> , Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1998. _____, Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri: 1. Kitap Osmanlı Hukukuna Giriş Ve Fatih Devri Kanunnâmeleri, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006. Aydın, Mehmet Akif, <i>Türk Hukuk Tarihi</i> , İstanbul, Hars Yayınları, Barkey, Karen, <i>Eşkîyalar ve Devlet: Osmanlı Tarzı Devlet Merkezileşmesi</i> , Tarih Vakfı Yurt Yayınları, Çeviren: Zeynep Altok, İstanbul, 1995. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Metin Örnekleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi. Bayındır, Abdülaziz, <i>İslam Muhakeme Hukuku, (Osmanlı Devri Uygulanması)</i> , İslami İlimler Vakfı Yayınları, İstanbul, 1986. Bilmen, Ömer Nasuhi, <i>Hukuku İslamiye Ve Istılahtı Fıkhîyye Kamusu</i> , C.Iı, İstanbul, 1968. Cin, Halil-Ahmet Akgündüz, <i>Türk Hukuk Tarihi</i> , İstanbul, 1990. Eminoğlu, Mehmet <i>Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş</i> , Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2015. İnalçık, Halil, “Adaletnâmeler”, <i>Belgeler</i> , C.II, S. 3-4. Şer'iyye Sicil Defterleri Metin Örnekleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi. Zuhayli, Vehbe, <i>İslam Fıkhi Ansiklopedisi</i> , Çeviren: Abdürrahim Ural-Ahmet Efe, C. 9, Feza Yayıncılık, İstanbul, 1994.					

Değerlendirme Sistemi
Ara sınav: % 40 Final: % 60

	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE DERS ÖĞRENİM ÇIKTILARI İLİŞKİSİ TABLOSU														
	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PÇ13	PÇ14	PÇ15
ÖÇ1	5	5	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	5	4	5
ÖÇ2	5	4	5	4	4	4	4	3	5	4	5	4	4	5	4
ÖÇ3	5	5	5	4	5	4	5	4	5	4	4	4	4	5	3
ÖÇ: Öğrenme Çıktıları PÇ: Program Çıktıları															
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek		

Program Çıktıları ve İlgili Dersin İlişkisi

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PÇ13	PÇ14	PÇ15
Osmanlı Adalet Teşkilatı	5	5	5	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	4